

آیین نامه شماره ۹۴

شورای عالی بیمه در اجرای ماده ۱۷ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و به استناد فصل نهم قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و سایر مقررات مربوط، در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۹ «مقررات تعیین حق بیمه انواع رشته‌های بیمه‌ای» را مشتمل بر ۱۰ ماده و ۴ تبصره به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱- مؤسسه بیمه مکلف است حق بیمه انواع رشته‌های بیمه‌ای را با رعایت مقررات این آیین‌نامه و موازین فنی پیوست تعیین و اعمال نماید.

تبصره- انواع رشته‌های بیمه‌ای که حق بیمه آنها توسط هیئت وزیران، شورای عالی بیمه و یا بیمه مرکزی تعیین شده یا می‌شود تابع مقررات مربوط خواهد بود .

ماده ۲- مؤسسه بیمه موظف است ضمن رعایت موازین فنی تعیین حق بیمه موضوع ماده ۱، نرخ حق بیمه، جدول تعرفه کوتاه مدت و روز شمار، میزان و موارد تخفیف و یا اضافه نرخ انواع رشته‌های بیمه‌ای و هر گونه تغییر در آنها را در کمیته‌ای متشکل از اکچوئر داخلی، مسئول فنی رشته ذی‌ربط و معاون فنی تعیین و پس از تایید مدیرعامل (یا قائم مقام وی) به تصویب هیئت مدیره برساند و همزمان با ابلاغ آن یک نسخه را به همراه گزارش توجیهی مبانی محاسباتی به بیمه مرکزی ارسال نماید.

ماده ۳- در تعیین نرخ حق بیمه رشته‌هایی از قبیل بیمه‌های مهندسی که امکان تعیین تعرفه یکسان وجود ندارد مؤسسه بیمه موظف است بجای تعیین تعرفه، مبانی تعیین نرخ را با توجه به مقررات این آیین‌نامه تعیین و همزمان با ابلاغ آن یک نسخه را به بیمه مرکزی ارسال نمایند.

ماده ۴- در تعیین نرخ حق بیمه رشته‌های آتش‌سوزی، باربری، مهندسی و نفت، گاز و پتروشیمی، کشتی و هواپیما، رعایت ماده ۶ "آیین‌نامه نحوه واگذاری بیمه‌های اتکایی اجباری و میزان کارمزد و مشارکت در سود آن" "آیین‌نامه شماره ۷۶ مصوب شورای عالی بیمه) و اصلاحات بعدی آن الزامی است.

ماده ۵- چنانچه حسب بررسی بیمه مرکزی مشخص شود نرخ حق بیمه، جدول تعرفه کوتاه مدت و روز شمار، میزان و موارد تخفیف و یا اضافه نرخ هر یک از رشته‌های بیمه‌ای با ضوابط مقرر در این آیین‌نامه انطباق ندارد، مؤسسه بیمه موظف است حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز پس از اعلام بیمه مرکزی موارد اعلامی را با رعایت مراحل مقرر در ماده ۲ این آیین‌نامه اصلاح و همزمان با ابلاغ آن یک نسخه را به بیمه مرکزی ارسال نماید.

ماده ۶- چنانچه بر اساس صورت‌های مالی حسابرسی شده مؤسسه بیمه ضریب خسارت شش ماهه در رشته درمان بیشتر از ۸۰ درصد و ضریب خسارت یکساله در سایر رشته‌های موضوع این آیین‌نامه بیشتر از ۷۵ درصد باشد، مؤسسه بیمه موظف است حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز مصوبه موضوع ماده ۲ این آیین‌نامه را در خصوص آن رشته اصلاح و به تایید

مدیرعامل (یا قائم مقام وی) و تصویب هیئت مدیره برساند و همزمان با ابلاغ آن یک نسخه را به بیمه مرکزی ارسال نماید.

تبصره ۱- در رشته‌های بیمه مهندسی، نفت و گاز، پتروشیمی، کشتی و هواپیما میانگین ضریب خسارت در دوره پنج‌ساله منتهی به سال مورد بررسی ملاک عمل است.

تبصره ۲- مبنای محاسبه ضریب خسارت مؤسسه بیمه در هر یک از رشته‌های بیمه‌ای مقررات مندرج در ماده ۳ آیین‌نامه ذخایر فنی موسسات بیمه (آیین‌نامه شماره ۵۸) مصوب شورای عالی بیمه خواهد بود.

ماده ۷- مؤسسه بیمه موظف است در رشته‌هایی که شرایط عمومی مصوب شورای عالی بیمه دارد بیمه‌نامه‌های خود را با رعایت آن شرایط صادر نماید.

تبصره- در رشته‌های بیمه فاقد شرایط عمومی مصوب شورای عالی بیمه، مؤسسه بیمه موظف است شرایط بیمه‌نامه‌های خود را حسب مورد بر اساس آیین‌نامه‌های مربوط آن رشته یا بر اساس کلوزهای متعارف بین‌المللی یا چارچوبی که بیمه مرکزی ابلاغ خواهد کرد صادر نماید.

ماده ۸- در صورت احراز تخلف مؤسسه بیمه از اجرای مفاد این آیین‌نامه بیمه مرکزی می‌تواند متناسب با تخلف و تکرار آن حسب مورد هر یک از اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. اخطار کتبی به مسئول فنی، معاون فنی، مدیر عامل و یا هیئت مدیره مؤسسه بیمه،
۲. الزام شرکت به استعلام نرخ از بیمه مرکزی قبل از صدور بیمه‌نامه در یک یا چند رشته بیمه،
۳. کاهش کارمزد اتکایی اجباری سهم بیمه مرکزی حداکثر تا ۹۰٪ مبلغ کارمزد مصوب.
۴. سلب صلاحیت مسئول فنی، معاون فنی و یا مدیرعامل مؤسسه بیمه،
۵. تعلیق پروانه فعالیت مؤسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه با تصویب شورای عالی بیمه،
۶. لغو پروانه فعالیت مؤسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه با تأیید شورای عالی بیمه و تصویب مجمع عمومی بیمه مرکزی ج.ا.ا.ایران

ماده ۹- بیمه مرکزی هر سال یکبار گزارشی از نتیجه اجرای این آیین‌نامه توسط هر یک از موسسات بیمه را تهیه و به شورای عالی بیمه ارائه خواهد نمود.

ماده ۱۰- این آیین‌نامه از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ لازم‌الاجرا است و جایگزین آیین‌نامه‌های شماره ۸۱ (مقررات تعیین حق بیمه کلیه رشته‌های بیمه‌ای) و اصلاحات بعدی آن می‌شود.

موازن فنی تعیین نرخ‌های حق بیمه

موسسه بیمه موظف است در تعیین حق بیمه کلیه رشته‌های بیمه معیارهای عمومی مندرج در بند الف و حسب مورد معیارهای اختصاصی رشته ذیربط مندرج در سایر بندهای این موازن را رعایت نماید:

الف) معیارهای عمومی تعیین نرخ حق بیمه انواع رشته‌های بیمه:

- ۱) بیمه‌پذیر بودن ریسک.
- ۲) شدت و تواتر ریسک.
- ۳) توجه به تابع توزیع ریسک و میانگین و واریانس آن.
- ۴) سوابق عملیات بیمه‌ای آن رشته.
- ۵) اعمال تخفیف یا اضافه نرخ بر اساس سابقه بیمه‌گذار.
- ۶) در بیمه‌های اشخاص: عوامل متعارف بازار بیمه از جمله جدول مرگ و میر و نرخ بهره فنی.
- ۷) وضعیت ریسک از لحاظ رعایت استانداردهای پیشگیری و ایمنی.
- ۸) رعایت حد توانگری شرکت.
- ۹) توجه به عوامل تشدید خطر.
- ۱۰) مدت بیمه.
- ۱۱) خطرات اضافی و استثنائات
- ۱۲) فرانشیز
- ۱۳) هزینه‌های اداری و عملیاتی.
- ۱۴) عدم تبعیض غیرموجه در تعیین نرخ.
- ۱۵) امکان واگذاری اتکایی بویژه در رشته‌هایی مانند کشتی و هواپیما که کلوزهای استاندارد دارند.
- ۱۶) مقررات بین المللی در رشته‌هایی که جنبه بین المللی دارد و تابعی از کنوانسیون‌ها و موافقتنامه‌های بین المللی است.
- ۱۷) ارائه بیمه‌نامه در قالب بیمه‌های مشترک نباید اصول حاکم بر محاسبه حق بیمه را نقض نماید.
- ۱۸) توجه به اوضاع پیرامون بازار بیمه کشور.
- ۱۹) موازن فنی و اصول آکچوئری رعایت شود و با لحاظ ماهیت رشته‌های بیمه‌ای، نرخ حق بیمه به نحوی تعیین گردد که حق بیمه حداقل معادل مجموع هزینه‌های خسارت، هزینه‌های اداری، بیمه‌گری و کارمزد فروش پس از کسر درآمد سرمایه گذاری باشد.

ب) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته هواپیما:

بیمه هواپیما یکی از تخصصی‌ترین رشته‌های بیمه‌ای است که به دلیل تنوع پوشش‌ها از جمله بدنه، مسئولیت در قبال مسافران، مسئولیت تولیدکنندگان و ... پیچیدگی خاصی در نرخ‌گذاری دارد و یکی از رشته‌هایی است که بدلیل جنبه بین‌المللی، تابع کنوانسیون‌ها و موافقتنامه‌های بین‌المللی است و از کلوزهای استاندارد مختلفی در هر بخش از پوشش‌های آن استفاده می‌شود.

- (۱) نوع هواپیما.
- (۲) ارزش هواپیما.
- (۳) سال ساخت هواپیما.
- (۴) تجهیزات ایمنی هواپیما.
- (۵) خطرات اضافی و استثنائات.
- (۶) تعداد هواپیماهای بیمه شده در ناوگان (یک هواپیما یا تعدادی از یک ناوگان).
- (۷) حوزه استفاده (منطقه جغرافیایی).
- (۸) سابقه خسارتی در پنج سال گذشته.
- (۹) سوابق پروازی، تجربه و سن خلبان.
- (۱۰) مدت پرواز سالانه.
- (۱۱) نوع کاربرد هواپیما (آموزشی، مسافری، باری و ...).
- (۱۲) مبنا و میزان مسئولیت (کنوانسیون ورشو، موافقتنامه مونترال، ...).
- (۱۳) کلوزهای مورد استفاده.
- (۱۴) برنامه‌های تعمیراتی و رتبه موسساتی که تعمیرات را انجام داده‌اند.
- (۱۵) علامت ثبتی و کشور سازنده هواپیما.
- (۱۶) مدیریت خطوط هوایی.
- (۱۷) وضعیت و نوع فرودگاه‌های مورد استفاده و تجهیزات ایمنی آنها.

پ) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته کشتی:

با توجه به تنوع کشتی‌ها از جمله باری و مسافری و محدوده تردد آنها، محاسبه نرخ در بیمه کشتی تابع عوامل مختلفی مانند ویژگی‌های فنی کشتی، نوع کاربری و مسئولیت‌های مختلف صاحبان و شرکت‌های کشتیرانی در قبال عوامل انسانی و محیط زیست است. این رشته نیز مانند بیمه هواپیما تابع کنوانسیون‌های مختلف بین‌المللی و کلوزهای مختلفی است که در این رشته مورد استفاده قرار می‌گیرد.

- (۱) نوع شناور (باری، مسافری و کشتی‌های ویژه عملیات خاص).
- (۲) موسسه طبقه‌بندی و تایید کننده سلامت شناور.

- ۳) ایمنی و قابلیت دریانوردی.
- ۴) سن شناور.
- ۵) محدوده تردد.
- ۶) سابقه خسارتی.
- ۷) تعداد شناورهای بیمه شده (یک کشتی یا تعدادی از یک ناوگان).
- ۸) سابقه فعالیت حرفه‌ای مالک شناور.
- ۹) مشخصات شرکت سازنده.
- ۱۰) کشور سازنده و پرچم.
- ۱۱) سوابق شغلی خدمه.
- ۱۲) ارزش شناور.
- ۱۳) فرانشیز.
- ۱۴) نوع نیروی محرکه شناور و ماشین‌آلات.
- ۱۵) امکانات تعمیر شناور.
- ۱۶) کلوزهای مورد استفاده.
- ۱۷) محموله (مواد فاسد شدنی، مواد نفتی، مسافر و...).

ت) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته مهندسی:

در بیمه‌های مهندسی به دلیل تعدد پوشش و تنوع پروژه‌ها، احصای عوامل موثر در ارزیابی ریسک و تعیین حق بیمه به صورت جامع دشوار است زیرا بسته به نوع پروژه ممکن است عوامل مورد نظر آنقدر متنوع و متکثر باشند که نتوان همه آنها را فهرست نمود. بدلیل همین محدودیت، آنچه در این ضوابط اعلام شده است عوامل کلی و فراگیر بیمه‌های مهندسی است. بنابراین توجه به عوامل و پارامترهای ویژه هر نوع پروژه موضوع بیمه که در این ضوابط ذکر نشده نیز مورد تاکید است

- ۱) شناسائی ریسک‌های هر بخش از پروژه.
- ۲) تعیین میزان تعهدات بیمه‌گر در هر بخش.
- ۳) تفکیک پروژه به بخش‌های مختلف از جمله سازه‌های موقتی، عملیات ساختمانی، ماشین‌آلات، دوره نگهداری، آزمایش و راه‌اندازی و... .
- ۴) نحوه پرداخت حق بیمه.
- ۵) سابقه فعالیت‌های پیمانکار.
- ۶) امکانات ایمنی در بخش‌های مختلف پروژه‌ها.

- ۷) مسئولیت در قبال اشخاص ثالث با در نظر گرفتن محیط پیرامون پروژه‌ها.
- ۸) عوامل تشدید خطر در رابطه با وضعیت و محل اجرای پروژه‌ها و ماشین‌آلات.
- ۹) استهلاک و عمر مفید ماشین‌آلات.
- ۱۰) برآورد زیان‌های ناشی از خطای انسانی، نقص فنی و مخاطرات بیرونی.
- ۱۱) خطرات اضافی و استثنائات.
- ۱۲) توجه به خسارت‌های غیرمستقیم مانند عدم‌النفع.
- ۱۳) تجربه خسارت‌های سال گذشته و ویژگی‌های هر ریسک.
- ۱۴) دوره انتظار در پوشش عدم‌النفع.
- ۱۵) دامنه خسارت‌های تحت پوشش بر اساس نوع پروژه‌ها.
- ۱۶) بررسی کامل خطرات طبیعی و محیطی و وضعیت زمین‌شناختی محل.
- ۱۷) مدت اجرای پروژه.
- ۱۸) ویژگی‌های طرح و نوع مصالح ساختمانی.
- ۱۹) درصد پیشرفت پروژه.
- ۲۰) شرایط و تمهیدات مربوط به اطمینان از سلامت اجرای پروژه.
- ۲۱) تجهیزات ایمنی و اطفای حریق و امکانات حفاظتی.
- ۲۲) تجربه پرسنل.
- ۲۳) سوابق اجرائی پیمانکار در انجام پروژه‌های مشابه.
- ۲۴) شرایط مالی بیمه‌گذار و روش‌های تامین مالی پروژه.
- ۲۵) تعداد و نوع شیفت‌های کاری.
- ۲۶) میزان و نوع مسئولیت‌های مجری.
- ۲۷) سازندگان و عرضه‌کنندگان تجهیزات و لوازم و مصالح.
- ۲۸) سوابق و خسارات قبلی پیمانکار.
- ۲۹) شرایط و کلوزهای پیوست بیمه‌نامه.
- ۳۰) نوع و سطح تکنولوژی انجام کار.

ث) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته باربری:

- ۱) نوع و دامنه پوشش براساس کلوزهای A و B و C و TOTAL LOSS و پوشش‌های فراتر از هر کلوز.
- ۲) نوع و خصوصیات محموله (شکندگی، فساد پذیری و...).
- ۳) طریق حمل (زمینی، هوایی و یا دریایی).

- ۴) مسافت و مسیر حمل.
- ۵) قلمرو جغرافیایی حمل.
- ۶) امکانات ایمنی وسیله حمل.
- ۷) مقررات بین‌المللی حاکم بر حمل.
- ۸) عوامل غیر قابل پیش‌بینی از جمله تغییر مسیر حمل.
- ۹) خطرات اضافی و استثنائات.
- ۱۰) مبداء و مقصد حمل.
- ۱۱) خسارت‌های ناشی از جنگ، اغتشاش و یا تحریم.
- ۱۲) انتقال کالا از یک وسیله حمل به وسیله دیگر. (Transshipment)
- ۱۳) دفعات حمل. (Partshipment)
- ۱۴) دوره اعتبار بیمه نامه.
- ۱۵) نحوه پرداخت حق بیمه.
- ۱۶) درج شرط اخذ بارنامه حاوی ارزش‌دار در رابطه با بیمه‌نامه‌های داخلی.
- ۱۷) مشخصات وسیله حمل.

ج) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته آتش‌سوزی:

- ۱) نوع قرارداد (عادی، تمام خطر، فرست لاس و...)...
- ۲) گزارش کارشناس ریسک.
- ۳) نوع و امکانات ایمنی مورد بیمه.
- ۴) نوع کالاهای مورد بیمه.
- ۵) دامنه پوشش.
- ۶) درصد و میزان فرانشیز در خطرات اضافی.
- ۷) خطرات اضافی و استثنائات.
- ۸) سوابق خسارتی در زمینه مورد بیمه، نوع فعالیت و گذشته بیمه‌گذار.
- ۹) طبقه‌بندی ریسک‌های پروژه.
- ۱۰) محاسبه EML و MPL.
- ۱۱) خطرهای تحت پوشش.
- ۱۲) مدت زمان اعتبار بیمه نامه.
- ۱۳) پوشش مسئولیت در قبال اشخاص ثالث.

- (۱۴) استهلاک سازه‌های مورد بیمه.
- (۱۵) منطقه خطر (میزان ریسک زلزله).
- (۱۶) پراکندگی ریسک.

چ) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته بدنه اتومبیل:

- (۱) نوع خودرو (سواری، اتوکار، بارکش، موتورسیکلت یا سایر وسایل نقلیه).
- (۲) ظرفیت خودرو بر اساس وزن و یا تعداد سرنشین.
- (۳) حجم موتور.
- (۴) تعداد سیلندر.
- (۵) نوع پلاک (سازمانی، شخصی، عمومی و...).
- (۶) سال ساخت.
- (۷) امکانات ایمنی خودرو (ترمز ABS و...).
- (۸) محدوده مجاز تردد (درون شهری - برون شهری).
- (۹) سوابق خسارتی بیمه گذار.
- (۱۰) وزن وسیله نقلیه.
- (۱۱) نوع کاربری (امدادی، خدماتی، راهسازی، کشاورزی و...).
- (۱۲) خطرات اضافی و استثنائات.
- (۱۳) میزان استهلاک.
- (۱۴) دامنه پوشش‌های ارائه شده.
- (۱۵) مشخصات بیمه گذار از جمله سن، تحصیلات، جنسیت، شغل و....
- (۱۶) تعداد رانندگان خودرو و میزان استفاده آنها.
- (۱۷) نحوه نگهداری از خودرو (داشتن پارکینگ و...).

ح) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته حوادث:

- (۱) مشخصات بیمه گزار یا بیمه شده از جمله جنسیت، شغل، سن، میزان تحصیلات، وضعیت تاهل و....
- (۲) وضعیت سلامتی بیمه شده.
- (۳) نوع بیمه حادثه (گروهی، خانواده و انفرادی).

- ۴) تعیین حد تعهد بیمه گر برای خطرات فوت، نقص عضو، از کار افتادگی و هزینه های پزشکی
- ۵) تعیین خطرات اصلی تحت پوشش
- ۶) تعیین مرجع حل اختلاف.
- ۷) طبقه ریسک شغل و یا فعالیت بیمه شده و یا بیمه گزار
- ۸) تعیین میزان تعهد بیمه گر در هر حادثه و در مدت اعتبار بیمه نامه.
- ۹) میزان غرامت روزانه عمومی و غرامت بستری شدن در بیمارستان.
- ۱۰) دوره اعتبار بیمه نامه.
- ۱۱) حوزه جغرافیایی فعالیت بیمه شده.
- ۱۲) نوع حادثه (حوادث ناشی از کار یا سایر حوادث)
- ۱۳) تعریف دقیق و جامع حادثه
- ۱۴) طبقه بندی عوامل خارجی مسبب حادثه
- ۱۵) مشخص کردن مصادیق دفاع مشروع و نجات اشخاص و اموال در معرض خطر در بیمه نامه.
- ۱۶) منطقه فعالیت و مکان ارائه پوشش
- ۱۷) سوابق خسارتی بیمه گذار و یا بیمه شده

خ) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ در حق بیمه رشته مسئولیت حرفه ای پزشکان:

- ۱) مشخصات بیمه گزار یا بیمه شده از جمله جنسیت، شغل، سن، میزان تحصیلات، وضعیت تاهل و...
- ۲) طبقه بندی گروه های پزشکی و پیراپزشکی براساس تخصص و ماهیت فعالیت.
- ۳) مبنای احراز مسئولیت بیمه گذار.
- ۴) تعیین دقیق حد تعهد بیمه گر (براساس دیه یا توافق بیمه گر و بیمه گذار).
- ۵) تعیین مرجع حل اختلاف.
- ۶) سوابق خسارتی بیمه گذار و یا بیمه شده
- ۷) حوزه جغرافیایی فعالیت بیمه گذار و یا بیمه شده
- ۸) نوع بیمه نامه (گروهی یا انفرادی).
- ۹) هزینه های دفاع و دادرسی.
- ۱۰) خسارت های تبعی (غیر مستقیم).
- ۱۱) خطرات اصلی تحت پوشش
- ۱۲) سابقه فعالیت بیمه گذار در رشته تخصصی.
- ۱۳) تعیین حداکثر تعهد بیمه گر در هر حادثه و در طول مدت بیمه نامه.

۱۴) تعیین مرجع ذیصلاح تشخیص و تایید میزان صدمات وارده به اشخاص ثالث

۱۵) هزینه‌های پزشکی

۱۶) دوره اعتبار بیمه‌نامه

۱۷) تعداد تقریبی اعمال جراحی طی مدت اعتبار بیمه‌نامه

د) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان:

۱) موضوع فعالیت (عمرانی، ساختمانی و...)

۲) محدوده مکانی پروژه

۳) مدت زمان اجرای پروژه

۴) تعداد کارکنان فعال در پروژه

۵) تعداد طبقات پروژه

۶) سقف تعهدات

۷) خطرات اصلی و فرعی تحت پوشش

۸) کلوزهای تحت پوشش

۹) سابقه فعالیت کارفرما

۱۰) سوابق خسارتی کارفرما

۱۱) مهارت و سوابق تجربی کارکنان

۱۲) متوسط سنی کارکنان

۱۳) ساعت کار کارکنان (شبانه یا روزانه)

۱۴) پیشرفت فیزیکی پروژه

۱۵) استانداردهای پیشگیری و ایمنی پروژه

۱۶) مبنای احراز مسئولیت

۱۷) شخصیت حقوقی بیمه‌گذار (حقیقی، حقوقی، دولتی، خصوصی و...)

ذ) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته مسئولیت متصدیان حمل و نقل داخلی:

۱) ارزش محموله

۲) نوع حمل

۳) نوع کالاهای مورد حمل

۴) تعداد حمل در دوره اعتبار بیمه‌نامه

- (۵) حوزه جغرافیایی فعالیت بیمه گذار
- (۶) سوابق خسارتی و حسن شهرت راننده
- (۷) مبداء و مقصد حمل
- (۸) میزان مسافت حمل
- (۹) مشخصات وسیله حمل
- (۱۰) محموله های خاص
- (۱۱) سابقه فعالیت بیمه‌ای بیمه گذار
- (۱۲) تعهد بیمه گر در هر حادثه براساس ارزش کالا
- (۱۳) مرجع تشخیص میزان صدمات وارده به کالا
- (۱۴) نحوه کنترل بیمه گذار بر عملیات حمل و نقل
- (۱۵) میزان فعالیت‌های تخصصی بیمه گذار از جمله حمل محصولات پتروشیمی و...
- (۱۶) رعایت استاندارد لازم در تخلیه و بارگیری و سختیت نوع وسیله نقلیه با نوع کالا
- (۱۷) مشخصات مسیر حمل

ر) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته مسئولیت مدنی در مقابل کارکنان و اشخاص ثالث برای شناورهای صیادی:

- (۱) سابقه فعالیت حرفه ای بیمه گذار
- (۲) محدوده مکانی فعالیت
- (۳) وضعیت ایمنی شناور
- (۴) مشخصات فنی شناور (سال ساخت، نوع، سن و....)
- (۵) ظرفیت شناور
- (۶) تعداد شناورهای تحت پوشش
- (۷) مسافت مسیر مورد تردد
- (۸) تخصص پرسنل شناور
- (۹) شرایط آب و هوایی محل مورد بیمه
- (۱۰) تعیین مرجع احراز مسئولیت
- (۱۱) بانام و بی‌نام بودن کارکنان
- (۱۲) میزان فعالیت شناور
- (۱۳) حوزه جغرافیایی فعالیت (آب‌های آزاد یا داخل کشور)

- ۱۴) تعداد نیروی انسانی
- ۱۵) خطرات فعالیت شناور در برابر محیط زیست
- ۱۶) حجم و اندازه صید

ز) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته مسئولیت مسئولان و مجریان امر واگذاری:

- ۱) حداکثر تعهد بیمه گر برای هر بنگاه
- ۲) حداکثر تعهد بیمه در طول مدت قرارداد
- ۳) نحوه واگذاری (مناقصه‌های، توافقی و...)...
- ۴) دوره کشف
- ۵) میزان واگذاری
- ۶) تعداد واگذاری‌ها
- ۷) نحوه حل اختلاف
- ۸) مبنای احراز مسئولیت
- ۹) سوابق اجرایی و تجربه مسئولان و مجریان واگذاری
- ۱۰) هزینه های دفاع و داوری
- ۱۱) دایره و حدود مدعیان بیمه نامه
- ۱۲) نوع فعالیت شرکت های واگذار شده

ژ) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته اعتبار داخلی:

- ۱) نوع تضمین اخذ شده
- ۲) مدت زمان بازپرداخت
- ۳) میزان اعتبار دریافتی
- ۴) سهم آورده وام گیرنده
- ۵) نرخ بهره اعتبار دریافتی
- ۶) رده بندی موسسات مالی (بانکی، لیزینگ، موسسات مالی و اعتباری و...)...
- ۷) تعداد بیمه نامه اعتباری
- ۸) سهم بیمه گذار در خسارت
- ۹) رتبه اعتباری موسسه مالی
- ۱۰) رتبه اعتباری تسهیلات گیرنده

- (۱۱) درجه توانگری موسسه مالی
- (۱۲) سابقه بهره وری فعالیت اقتصادی وام گیرنده
- (۱۳) شهرت اجتماعی تسهیلات گیرنده

س) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته اعتبار صادرات کالا:

- (۱) دوره اعتبار بیمه نامه
- (۲) میزان اعتبار تحت پوشش
- (۳) تعداد قراردادهای فروش
- (۴) نوع تضامین دریافتی (دولت، بانک مرکزی و...)
- (۵) مدت زمان وصول مطالبات
- (۶) اعتبار سنجی خریدار
- (۷) میزان مطالبات وصول نشده بیمه گذار
- (۸) وضعیت تراز تجاری کشور مبداء و مقصد
- (۹) امکان پیگیری قضائی خریداران براساس قوانین کشور مقابل
- (۱۰) سطح و میزان استحکام روابط دو کشور
- (۱۱) میزان امنیت و ثبات سیاسی و اقتصادی کشور مقصد
- (۱۲) درجه اعتبار پشتیبان معامله
- (۱۳) مفاد قرارداد فروش (مواردی از جمله الزام به رعایت استاندارد کالاهای صادراتی)
- (۱۴) اعتبار سنجی فروشنده از نظر ارائه محصولات استاندارد

ش) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته وجوه در صندوق:

- (۱) سرمایه ثبتی بیمه گذار
- (۲) نوع و مشخصات فنی و تعداد گاو صندوق
- (۳) جانمایی محل استقرار گاو صندوق
- (۴) نوع سازه محل استقرار گاو صندوق و بخصوص دیوارهای جانب آن
- (۵) نوع و موقعیت سازه‌های همجوار
- (۶) موقعیت جغرافیایی منطقه

- ۷) مخاطرات اقتصادی، تجاری، طبیعی، فنی و سیاسی که فعالیت بیمه گذار و محل استقرار گاو صندوق را تهدید می کند
- ۸) جایگاه اقتصادی بیمه گذار در صنعت و صنف مربوطه
- ۹) سیستم حسابداری و دفاتر مالی و نحوه ثبت و نگهداری آنها
- ۱۰) تعداد افراد شاغل در محل، ساعت کاری، تعداد شیفت کاری و بخصوص نوع و فرایند استخدام افراد
- ۱۱) تعداد نگهبانان مستقر در محل و نحوه گشت زنی آنها و تعداد شیفت کاری آنها
- ۱۲) تعداد و جایگاه حقوقی افرادی که به کلید و رمز گاو صندوق دسترسی دارند
- ۱۳) برآورد نوع و ارزش محتویات گاو صندوق بر پایه آمار و اطلاعات عملکرد سه تا پنج سال گذشته بیمه گذار
- ۱۴) سیستم های ایمنی و تجهیزات جانبی آنها (سیستم دزدگیر، دوربین مداربسته، دستگاه تلفن کننده، برق اضطراری، آژیر و اعلام کننده های ایمنی و ...)
- ۱۵) مسافت و فاصله زمانی تا مرکز انتظامی (کلانتری ها، پاسگاه، اداره آگاهی و ...)
- ۱۶) پوشش های بیمه ای تامین شده برای محل استقرار گاو صندوق با تاکید بر خطرات بالقوه مرتبط با آن
- ۱۷) سابقه بیمه ای محل مورد بیمه
- ۱۸) سابقه حوادث، بخصوص سرقت در طول سه الی پنج سال گذشته
- ۱۹) مدت بیمه نامه
- ۲۰) خطرات تحت پوشش بیمه نامه
- ۲۱) نوع و میزان تعهدات بیمه گر
- ۲۲) سهم مشارکت بیمه گذار در خسارت

ص) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته وجوه در راه:

- ۱) سرمایه ثبتی بیمه گذار
- ۲) موقعیت جغرافیایی منطقه
- ۳) فاصله طولی و زمانی بین مبدا و مقصد حمل
- ۴) ریسک ترافیکی مسیر حمل
- ۵) نوع وسیله حمل
- ۶) تعداد محافظین و نگهبانان مستقر در مبدا و مقصد بارگیری و تخلیه وجوه
- ۷) تعداد محافظین و نگهبانان همراه وسیله حمل
- ۸) نوع تجهیزات ایمنی همراه محافظین (اسلحه، گاز اشک آور و ...)
- ۹) میزان احاطه نیروهای انتظامی بر مسیر حمل

- ۱۰ سیستم‌های کنترلی موجود در مسیر حمل (دوربین های ترافیکی و).....
- ۱۱ میزان یکپارچگی و عدم توقف وسیله حمل در طول مسیر
- ۱۲ مخاطرات اجتماعی، تجاری، ترافیکی، طبیعی و سیاسی که در طول مسیر حمل وسیله حمل را تهدید می‌کند
- ۱۳ برآورد نوع و ارزش محتویات بسته های حمل شونده در هر سفر و تعداد حمل‌ها در هر روز در طول مدت بیمه نامه بر پایه آمار و اطلاعات سه تا پنج سال گذشته بیمه گذار
- ۱۴ مدت بیمه نامه
- ۱۵ خطرات تحت پوشش بیمه نامه
- ۱۶ نوع و میزان تعهدات بیمه گر
- ۱۷ سهم مشارکت بیمه گذار در خسارت

ض) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه قرارداد بیمه تعهد پرداخت حقوق ورودی عبور کالای خارجی و قرارداد بیمه تعهد حقوق ورودی عبور داخلی کالا:

- ۱) نوع کالا
- ۲) مالک کالا
- ۳) مسیر حرکت و موقعیت جغرافیایی
- ۴) نوع ترانزیت
- ۵) نوع وسیله حمل
- ۶) گمرک مبدا و مقصد
- ۷) حجم فعالیت شرکت بیمه
- ۸) سطح توانگری و ظرفیت مجاز نگهداری ریسک
- ۹) مکانیزم پیش‌گیری از خسارت
- ۱۰) مکانیزم مدیریت خسارت
- ۱۱) سطح دانش فنی مدیریت فنی مربوطه
- ۱۲) جدیت سازمان راهداری در برخورد با رانندگان متخلف
- ۱۳) جدیت گمرک در برخورد با شرکت متخلف
- ۱۴) همکاری گمرک در مدیریت خسارت شرکت بیمه
- ۱۵) خود مالک بودن راننده کامیون حامل کالای ترانزیتی

ط) معیارهای عمومی تعیین نرخ حق بیمه رشته نفت، گاز و پتروشیمی:

- ۱) منطقه جغرافیایی پروژه
- ۲) موضوع پروژه
- ۳) مدت بیمه نامه
- ۴) تفکیک زمانی پروژه از نظر مدت ساخت، دوره نگهداری، دوره آزمایش و راه اندازی (داشتن برنامه زمان بندی)
- ۵) سرمایه بیمه نامه
- ۶) تعهد بیمه نامه (تعیین سقف تعهدات بیمه گر در هر بخش)
- ۷) شروط بیمه نامه، کلوژها و حد غرامت‌های مربوطه
- ۸) سایر پوشش‌های ارائه شده
- ۹) میزان کسورات قابل اعمال در هر بخش
- ۱۰) تفکیک ریسک‌های پروژه به بخش‌های مختلف از جمله ماشین آلات در حال نصب و در حال بهره برداری سازه‌های موقتی و عملیات ساختمانی
- ۱۱) سابقه فعالیت و صلاحیت فنی پیمانکار در پروژه‌های مشابه
- ۱۲) تمهیدات و تجهیزات ایمنی مرتبط با نوع و ماهیت ریسک
- ۱۳) میزان استهلاک و عمر مفید ماشین آلات
- ۱۴) شناسایی عوامل تشدید خطر (محل اجرا و عوامل بیرونی پروژه) و اقدامات بیمه گذار در جهت پیشگیری به موقع از آنها
- ۱۵) خسارات سنوات گذشته در ارتباط باریسک‌های بهره برداری
- ۱۶) درصد پیشرفت پروژه
- ۱۷) نحوه عملکرد عوامل H.S.E.
- ۱۸) اقدامات و تمهیدات مورد عمل بیمه گذار برای اطمینان از سلامت اجرای پروژه از لحاظ رعایت استانداردها
- ۱۹) شناسایی خسارت‌های زیست محیطی محتمل
- ۲۰) تجهیزات ایمنی اطفای حریق و امکانات حفاظتی
- ۲۱) برآورد زیان‌های ناشی از خطای انسانی، نقص فنی و مخاطرات بیرونی
- ۲۲) دامنه خسارت‌های تحت پوشش براساس نوع پروژه
- ۲۳) شرایط مالی بیمه گذار و روش‌های تامین مالی پروژه
- ۲۴) تعداد و نوع شیفت‌های کاری
- ۲۵) کنترل شیفت‌ها طبق استانداردهای تعیین شده
- ۲۶) ساختار سازمانی مصوب پیمانکار
- ۲۷) شناخت مشارکت پیمانکاران فرعی (در این بخش توجه به sub contractor ها هم می‌شود)

- ۲۸) محاسبه EML, MPL جهت برآورد حداکثر میزان خسارت
- ۲۹) سازندگان و عرضه‌کنندگان ماشین آلات، تجهیزات، لوازم و لایسنس‌ها و گارانتی‌ها و وارانتی‌ها
- ۳۰) گستردگی و پراکندگی ریسک
- ۳۱) برنامه زمان‌بندی ترسیم خسارت وارده و تدوین صورت وضعیت خسارت در بازه زمانی مشخص
- ۳۲) اهمیت مدیران پروژه به مقوله ایمنی.

ظ) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته نفت، گاز و پتروشیمی در بخش: off shore

- ۱) نظارت بر عملکرد پیمانکار توسط ناظر شخص ثالث (MWS, TP)
- ۲) برنامه ساخت و مونتاژ تجهیزات در یارد پیمانکار
- ۳) برنامه دستورالعمل‌های بارگیری، چیدمان، تجهیزات سنگین بر روی وسیله حمل
- ۴) شرایط کیفیت و قابلیت و کالیبراسیون تجهیزات جابجاکننده از قبیل جرثقیل‌ها، شناورها و قایق‌ها
- ۵) برنامه زمانبندی حمل و تطابق آن با شرایط آب و هوایی بر اساس پیش‌بینی سازمان‌های معتبر هواشناسی
- ۶) برنامه مقابله پیمانکار در مواجهه با شرایط بحران
- ۷) تطابق اقدامات اجرایی با اصول، موازین و استانداردهای کارفرما
- ۸) شناخت و نحوه برخورد و ثبت Near Miss ها (آنچه که به وقوع نمی‌پیوندد ولی خیلی به وقوع نزدیک است)
- ۹) وجود QC plan (quality control)
- ۱۰) رعایت استانداردهای بین‌المللی IMO
- ۱۱) سوابق و تمهیدات ایمنی پروژه از نظر حوادث طبیعی
- ۱۲) تست‌های غیر مخرب بر روی تجهیزات و ماشین‌آلات
- ۱۳) استانداردهای اورهال (over Haul) تجهیزات و ماشین‌آلات براساس دستورالعمل‌های کارخانه سازنده
- ۱۴) نگهداری سازه توسط پیمانکار پس از انجام نصب و تکمیل کار در دریا قبل از تحویل به کارفرما/ بهره‌بردار

ع) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته نفت، گاز و پتروشیمی در بخش: on shore

- ۱) دارا بودن مجوز انجام کارهای سرد (cold work permit) و گرم (Hot work permit)
- ۲) وجود آموزش‌های تخصصی ایمنی اشخاص درگیر در حین پروژه
- ۳) شناخت و نحوه برخورد و ثبت Near Miss ها (آنچه که به وقوع نمی‌پیوندد ولی خیلی به وقوع نزدیک است)
- ۴) کالیبراسیون تجهیزات و ماشین‌آلات

- ۵) استانداردهای اورهال (over Haul) تجهیزات و ماشین‌آلات براساس دستورالعمل‌های کارخانه سازنده
- ۶) روش‌های اجرایی ساخت یا بهره‌برداری
- ۷) تمهیدات لازم جهت مواجهه با تغییرات جوی (وقوع طوفان و نزولات آسمانی) و دارا بودن ماشین‌آلات، پمپ-های لازم جهت تخلیه و یا برگشت آب
- ۸) سوابق و تمهیدات ایمنی پروژه از نظر حوادث طبیعی
- ۹) آنالیز ریسک تجهیزات سنگین وزن (نحوه تخلیه، بارگیری، حمل و تخلیه در سایت، زمان جابجایی تجهیزات و نصب آن در ارتفاعات)
- ۱۰) ایمنی انجام کار در ارتفاعات و ایجاد داربست‌ها
- ۱۱) برنامه انجام گودبرداری‌ها و نحوه پایداری در دیواره‌های گود
- ۱۲) برنامه اجرای فونداسیون مربوط به تجهیزات سنگین و مهم
- ۱۳) برنامه نصب تجهیزات سنگین و مهم
- ۱۴) وجود مانورهای تمرین جهت مواجهه با حادثه
- ۱۵) برنامه مقابله پیمانکار در مواجهه با شرایط بحران

غ) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته مازاد مالی خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسیله نقلیه:

- ۱) نوع وسیله نقلیه
- ۲) کاربری
- ۳) قدرت موتور
- ۴) ظرفیت
- ۵) میزان تعهد
- ۶) سال ساخت
- ۷) وضعیت ایمنی
- ۸) ضریب خسارت نوع خودرو
- ۹) سوابق رانندگی و بیمه‌ای دارنده

ف) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته درمان گروهی:

- (۱) خطرات تحت پوشش
- (۲) میزان تعهدات
- (۳) تعداد بیمه شدگان
- (۴) پراکندگی جغرافیایی بیمه شدگان
- (۵) میانگین سنی بیمه شدگان
- (۶) تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی در منطقه تمرکز بیمه شدگان
- (۷) نوع فعالیت بیمه گذار
- (۸) سوابق و رفتارهای بیمه گذار و بیمه شدگان

ق) معیارهای اختصاصی تعیین نرخ حق بیمه رشته درمان خانواده:

- (۱) گروه سنی
- (۲) وضعیت سلامت
- (۳) سابقه بیمه ای
- (۴) شغل و نوع فعالیت
- (۵) خطرات تحت پوشش
- (۶) میزان تعهدات
- (۷) تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی در منطقه تمرکز بیمه شدگان